

חוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף ל"א ע"א

מה נכלל עם השידה להשלים לשיעור כוריים [ביבש וסאתים בלח] לתנאים דלהלן?

אוויר שבין הרגלים שאינן גבוהות טפח	עובי הרגלים והלבוזים ¹	עובי הנסרים	
אינו נמדד	אינו נמדד	לבי"ש : אינו נמדד לבי"ה : נמדד	לתנא קמא
אינו נמדד	נמדד	נמדד	לר' יוסי ²
נמדד	נמדד	נמדד	לר' שמעון שזורי

משקים³ דלהלן שנגעו בטומאה [אב, ראשון, שני] האם דינם להיות תחילה [ראשון], או לא?

יין	דבש	שמן	
נעשה תחילה	אינו נעשה	נעשה תחילה	לר' מאיר
נעשה תחילה	נעשה תחילה	נעשה תחילה	לחכמים
נעשה תחילה	אינו נעשה	אינו נעשה	לר' שמעון שזורי

¹ צורת שידה היא כתיבה מרובעת ולמטה יש לה ארבע רגלים, והיינו ארבע חתיכות עובי עץ המחובר לדופן התחתונה. ועובי לבזבזין הוא מסגרת בולטת כמין שפה על הדופן העליון.

² כאן נקטנו לפי פשטות הלשון של המשנה, וכפי איך שביאר בשטמ"ק אות ב', ש"ל לר' יוסי שלא נחלקו ב"ש ובי"ה בזה, וכ"כ מודים שעובי הנסרים נמדד, וכן עובי הרגלים. אולם אויר שבין הרגלים לא נמדד. וברש"י על המשניות פירש באופן אחר, דהאי מודים דקאמר ר' יוסי קאי אסוף דבריו, שאמר ובשניהם אינו נמדד, אולם בעובי הנסרים ובעובי הרגלים והנסרים נחלקו בכל זה ב"ש ובי"ה שלב"ש אינו נמדד ולבי"ה נמדד. [וע"י בפרוש קהתי על המשנה בכלים יח,א].

³ ר"ת העמיד במשקים שהם קרושים, אולם במשקים נזלים בזה לכו"ע שמן ג"כ נעשה תחילה, כמו שהאריכו תוסי להוכיח.

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף ל"א ע"א - המשך

טבל⁴ שנתערב בחולין שא"א להפריש מיניה וביה, ממה יפריש עליו וממה לא?

מתבואת השוק של עם הארץ	מתבואת עכו"ם	
יפריש ⁵	לא יפריש ⁶	ללישנא קמא
לא יפריש ⁷	יפריש	לאיכא דאמרי

מנחות דף ל"א ע"ב

גליון של ספר תורה שנקרע ונמשך הקרע לתוך כמה שיטין מהכתב, האם יכול לתופרו בגידים?⁸

כשנכנס הקרע בג' שיטין	כשנכנס הקרע בב' שיטין	
לא יתפור	יתפור	בס"ת מעופץ שהוא שחור כעתיק
יתפור	יתפור	ס"ת שאינו מעופץ שנראה כחדש

שאר ספרים [תנ"ך] וס"ת ומגילה שהיו כתובים שלא בדיו, מה דינם? [תד"ה עשאה].

שאר ספרים	ספר תורה ומגילה	
אין קוראים	אין קוראים	לענין לקרוא בהם
מצילים	אין מצילים	לענין להצילם מהדליקה בשבת

⁴ בתחילה הביא רש"י פירוש מרבותיו שמייירי שנתערב לו טבל דמאי בחולין, שאין חיוב מעשרותיו אלא מדרבנן. והקשה על זה דלפי האיכא דאמרי שס"ל שאין רוב עמי הארץ מעשרין, ודמאי חייב לעשרו מכח ספק דאורייתא, א"כ מה יועיל שיביא תבואת עכו"ם [לא"ד שיש קנין לעכו"ם ופטור מדאורייתא], הרי הוא מפריש מדבר שודאי פטור מדאורייתא על התערובת הזו שיש בה ספק דאורייתא. ולכן פירש"י שמייירי בטבל גמור אלא מחמת שנתערב מדאורייתא הוא בטל ברוב ואין כאן איסור דאורייתא כלל ורק מדרבנן צריך להפריש עליו כיון שמדרבנן טבל אוסר במשהו.

⁵ דכיון דרוב עמי הארץ מעשרין הן - אין חייב בזה מדאורייתא.

⁶ קסבר אין קנין לעכו"ם בא"י להפקיע מיד מעשר ולכך ישראל הקונה תבואה ממנו חייב לעשרה מדאורייתא [ע"י תד"ה קסבר אי מירוח פוטר], והטבל הנ"ל שהתערב [לפי שני הפירושים דלעיל] אין חייבו אלא מדרבנן, וא"א להפריש מדבר שחייב מדאורייתא על דבר שפטור מדאורייתא ורק חייב מדרבנן דהו"ל מן החיוב על הפטור.

⁷ דבדמאי לאיכא דאמרי יש ספק דאורייתא, וא"א להפרישו על הטבל המעורב שמדאורייתא הוא בטל ופטור לגמרי. ולכך צריך להפריש מתבואת גוי שפטורה מדאורייתא, היות שס"ל דיש קנין לעכו"ם להפקיע מיד מעשר.

⁸ מבואר בגמ' דמה שהותר לתפור היינו בגידים, אבל לא בגרדים. פ"י שיחברוהו בגיד מבחוץ, אבל לא יתפור מחוטים הנמשכים מן הקלף כשהוא נקרע.